

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Meitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fe. zólások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1900

XXIX. évfolyam. 11. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 13 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy óra ——— 3 „
— Egyes szám ára 6 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, január 15.

A delegációk.

Nagybecskerek, január 12.

(Dsk) Valójában el lehetett eddig mondani, hogy a világ legszöndesebb parlamentje a delegáció. Az igaz, hogy kevés tagból áll, de azok olyan jól vannak összeválogatva, hogy a leghiggadtaiból kerülnek ki a politikusoknak, a kik a „ne szólj szám, nem fáj fejem“ elvénél fogva minden kijött szöcskát meglátogatnak. Az is bizonyos, hogy már magában az a jelleg, a mit a delegációk tanácskozásaira a nagyhatalmi pozíció ugyszólván reányom, a diplomata eszélyesség kényszerítő követelményével súlyosodik a delegáció minden egyes tagjára s ha egy-némely a közöstygyekbe változtatott párt-taktikából besodródott politikus dörge-delmesebb hangon igyekszik magát feltünöbbsé tenni, hát arra benn és künn egyáltalán csak a csendes lemosolygás a felelet. A monarchia világegyensúlyát sem a cseh obstrukció okvetetlenkedései, sem a függetlenség álapostolainak kirohanásai nem tudják ellensúlyozni, mert szövetségeseink is jól tudják értékelni, hogy mi-csoda likakból fúj a szél.

Sokkal életbevágóbbak, mondhatni zsebbe-vágóbbak voltak a katonai kérdések kapcsán felmerült újabb s meglehetősen izgató hírlélesek, a melyek a katonai kormányzatot olyan színben tüntették föl, mintha az a jelenlegi válságokból nagy beruházások útján még nagyobb válságokat volna hajlandó előidézni. Szerencsére a hírek legalább oly tulzott formában, melyben azok a közönség közé dobattak, alapos cáfolatot nyertek.

E hírek szerint az ujoncjutalék tervezett fölemelése az eddigi létszám 50 percentjét tenné. Ezenkívül állítólag gyors-tűzélő ágyukra s más katonai befektetésekre 400 millió korona rendkívüli kiadást tervez a hadügyminiszter. De jött a cáfolat, mely szerint a magyar kormány eddig a véderő átalakítása érdekében semmi kötelezettséget nem vállalt s a következő napokban a magyar delegáció hadügyi albizottságainak tárgyalásainál ismételve sürgős kérdéseket intéztek a hadügyminiszterhez, ki azonban megnyugtató válaszokat adott s azt a magától értetődő kijelentést tette, hogy a reformok csak a törvényhozás hozzájárulásával lesznek megvalósíthatók, a mennyiben tervezetnének.

Más tekintetben is nagy fontosságot nyújtottak a delegációnak s különösen az arra hivatott hadügyi albizottságának tárgyalásai. Ugron Gábor ellenzéki hangulat sugalta beszédben vitatta, hogy a katonatiszti fizetések emelésére csak a parlament illetékes. Nyomban megjött erre is az alaposan kijózanító válasz, hogy a delegációnak, mely jogosítva van megszavazni a költségeket, joga van megszavazni a fölemelt fizetéseket is. A bizottság elnöke, Szilágyi Dezső is felszólalt s a jogköröket helyesen megmagyarázta.

Szerinte a tisztiz fizetések megállapítása, tehát azoknak időnkénti emelése is, a kormányzati hatalom birlalójának, vagyis az uralkodónak a joga, de természetesen az illető miniszter felelőssége mellett gyakorlandó. Ha a szervezeti jogból — melyet nálunk a törvény a hadsereg nézve a koronára ruházott — a tisztiz fizetések emelése kivételnek, akkor ez nem a delegációra, hanem az országgyűlésre szállna vissza. De így is, a hogy most áll a dolog,

a delegációnak lényeges befolyása van a tisztiz fizetések kérdésére, mert a kormány hiába állít fel új állásokat, hiába emeli a fizetéseket, a delegációnak joga van ezeket megszavazni, de joga van meg is tagadni. A delegáció e jogos befolyásának kiemelése volt nyilván Szilágyi felszólalásának valódi célja. A katonatiszti fizetések emelését egyébiránt az albizottság s a delegáció is megszavazta. A katonai kérdések közül különös figyelmet érdemel, hogy a magyar delegáció a hadsereg és haditengerészet szükségleteinek beszerzésénél a magyar mezőgazdaság és ipar arányos tekintetbe vételét most már erősebben sürgeti, mint eddig.

Szóval, hazánk érdekében a delegációk átgondolt, de nem megvetendő értékű földerítő, haszonhajtó munkát végeztek.

Munkások jutalmazása.

— Saját tudósítónktól. —

Kis-Zombor, 1900. január 13.

Lélekemelő módon folyt le tegnap közönségünkben azoknak a gazdasági munkásoknak a megjutalmazása, akiket Rónay Jenő főispán fölterjesztésére a földmívelési kormány pénzbeli jutalmakkal és díszoklevelekkel tüntetett ki.

A község házai föl voltak lobogóva és a valóban ünnepi kinézésű utcákon át vonult az ünnepségen résztvevő közönség legelőször is a templomba. Részt vettek a megjutalmazott munkásokon, ezek kísérein kívül az ünnepségen Csanád község előljárósága, a csanádi uradalom, gróf Nákó Kálmán gazdasági tisztjei, élükön Frint Béla kasznárral, Porgány község előljárósága és képviselőtestülete, végül ugyszólván Kis Zombor egész népe.

A meghallgatott szentmise után az egész közönség a gazdasági olvasókör helyiségébe vonult, ahonnan Rankovits Sándor vezetése alatt egy küldöttség ment Rónay Jenő főispánért, aki nem sokára megérkezett Hadfy Károly és dr. Radonich Gyula főszolgabírák, valamint díszes vendégsereg kíséretében s lelkes éljenzések közt foglalta el a számára tentartott helyet.

Legelőször a gazdasági olvasókör alelnöke, Árpás Gyula plébános üdvözölte lendületes beszéddel a főispánt, utána egy óvodai növendék, Leicht Boriska alkalmi versike kíséretében csokrot nyújtott át a főispánnak, aki erre a következő nagyhatású beszéddel nyitotta meg az ünnepséget:

Tisztelt ünnepi gyülekezet!

Eppen a mi, kizárólag mezőgazdasággal foglalkozó vármegyénkben, nem csekély jelentőségű esemény az, melynek ma itten szemtanui lehetünk.

Lélek emelőnek és fénye által utánzásra ösztönöző szép példának jelezhetjük csak azon megható pillanatot, midőn az anyaföld ajándékát kezelő mezőgazdasági alkalmazottak hosszú és rögös pályán befutott hű szolgálatai után a m. kir. földmívelési miniszter ur ö nagyméltóságának elismerését nyújthatjuk át.

Nincsen talán a föld kerekégén bizonytalanabb foglalkozás a mezőgazdaságnál, melynél az emberi ész és erő hatáskörét messze tulszárnyaló elemek hiusítják gyakorta meg, a legnagyobb szakértelemmel, szorgalom és kitartással előkészített emberi munkának várt eredményeit.

Ennél a foglalkozásnál, munkakedv vesztés nélkül kitartani csak erős akarattal és ezzel is csak annak lehet, kiben a férfias elhatározás a komoly törekvés mellett meg van bőven a fajunkat jellemző szeretet az anyaföldhöz.

Mindenfelé a világon látjuk az emberek versengését: hírnev-, arany-, ezüst-, gazdaság-, jólétért és vallásuk a haza minden egyebet feledve a termő földért folyik.

Nem elfojtani, hanem mint a mai példából látjuk, éleszteni kell e sajátunkat képező vágyat, fokoznunk kell lehető mérvben a földnek szeretetét, mert ez a rög, mely nekünk életfenntartásunk, mely az eke vasával huzott barázdákban élmünket nyújtja, ez a rög bölcsőnk és egyszermind sirunk is. — Ezer esztendőn át a földnek szeretete tartott föl minket annyi balsors között, annyi viszály után, nincsen egy talp arasznyi göröngy sem, melyet az 1000 esztendő alatt a honfivér, vagy az elesett ellenségnek vére ne áztatott volna.

A kiomlott vérnek párája tette termékeny talajunkat, atyáinknak porladozó hamvai adják meg a termést biztosító erőt szántásunknak.

Apoljuk hát ezt a szent földet, melynek minden fűszála, minden rögje hajdani nagyságunkról regél, melynek minden porszeme, a mezőnek ezernyi virága azt susogja örökkön fülünkbe: „Itt élne halnod kell.“

Az anyaföldnek igazi szeretete első sorban a földmívelő erényét képezi, öt nemcsak történeti emlékek, hanem a jelen aggodalma és jövő reménye is az anyaföldhöz láncolja. Legyen e kötelek folyton erősödő, fokozódjék szülőföldünk szeretete napról napra és legyen érte dus termésekben az Eg áldása. És ha egyszer úgy kívánna a változhatlan sors szeszélye, eke helyett karddal kezünkben védjük meg ösünktől öröklött kedves hazánkat, a nekünk életet és létet biztosító.

Most pedig, kedves barátaim, kik hosszú éveken át változhatlanul megállottak a nehéz és hálátlan munkában, fogadják kezemből a nm. m. kir. földmívelésügyi miszter ur atyáskodó jó akaratának és mindenre kiterjedő figyelmének jelét; őrizték meg az elismerő oklevelet, hogy unokáik is megismerjék érdemeiket, és hogy állandósítsák annak emlékét, ki ma a földmívelőkkel érezve, oly hivatottan tölti be Magyarország földmívelésügyi miniszteri székét.

A lelkesedés hangján elmondott beszéd után ö méltósága kiosztotta a jutalmakat, amelyeket a következő munkások személyesen vettek át a főispán kezéből:

Szabó István,
Szekeres János,
Ursch Ferenc,
Siha Antal,
Csongrádi András,
Scheffer János,
Kühn Márton,
Gier Miklós.

Ezután az egyik megjutalmazott munkás, Szabó István megköszönte a földmívelési miniszter adományát és a főispán szivességét és az általa kapott száz koronát alapítványul leteszi, hogy ez összeg tíz évig kamatoztatva, ezen idő elteltével a mindenkor évi kamatjövedelem zombori Rónay Ernő ur birtokán dolgozó szorgalmas munkásnak adassék ki jutalom gyanánt.

Végezetül a főispán megköszönte a közönségnek az ünnepségen való részvételét, betejeztetnek jelentette ki az ünnepséget, ami után tisztelegtek a főispán előtt: Csanád község előljárósága Martin János jegyző vezetésével, Kis-Zombor és Porgány községek képviselőtestülete Kotsis Ferenc jegyző vezetésével, a község iskolaszék Ökrös József iskola-igazgató vezetésével, a kisdédó felügyelő bizottsága és tantestülete, az iparosok és kereskedők, a jótékonyági egyletek, a vörös-kereszt és az Emilia egyesület, a lelkeszség és a gazdasági olvasókör Árpás Gyula plébános vezetésével.

A főispán minden egyes küldöttségnek a szokott szivélyességével válaszolt. A tisztelgések lefolytával azután a közönség lelkes éljenzése közt kíséretével együtt eltávozott a családi kastélyba.

A még együtt maradt díszes közönség most a község szerető atyjához, zombori Rónay Ernő nagybirtokoshoz vonult, ahol Árpás Gyula plébános üdvözölte virágos és lendületes szavakban, méltatván bokros érdemeit, amiket a köz-

ség fölvirágzása érdekében minden téren kifejt. Az Isten áldását kérte áldásos munkálkodására.

Egy kis fiu és leányka üdvözölte ezután az ünnepelt férfit, aki meghatva választott a szeret és ragaszkodás eme nyilvánulásaira.

Este a főispán — az ünnepeltek tiszteletére — a gazdasági olvasóköri helyiségében a szokásos „Ernö napi” bankettet tartotta meg 150 terítéssel, a hol a diszes közönséget Purosi zenekara villanyozta föl. A mindvégig vidám hangulatban levő lakomás számos felkészített hangzott el. Rónay Ernő a földmívelési miniszterre, Kotsis Ferenc jegyző Rónay Ernőre, Arpás Gyula plébános Rónay Jenő főispánra, a főispán a hölgyekre és a község vezetőire üritették poharikat. A jelenlevők egy emlékekben gazdag és jól eltöltött nap benyomásaival távoztak.

Magyar sajtótörvény a határvidéken. Eddig tudvalevőleg a magyar sajtótörvény nem volt érvényben Erdélyben, Fiumében és a volt katonai határvidék, Temes, Torontál és Krassó Szörény vármegyék déli járásában. Ezek a helyeken az osztrák sajtószabályok maradtak irányadók továbbra is. Most az új büntető eljárás életbe léptetése alkalmával az egész sajtó-ügy, annak rendőri és törvénykezési oldala egységes lett. Ennek következtében Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter összegyűjtötte a magyar sajtó-ügyre vonatkozó összes törvényes szabályokat és rendeleteket, a melyek a mai napig érvényben vannak és ezt a gyűjteményt megküldte Fiume város, Erdély és Temes, Torontál és Krassó-Szörényvármegyéknek, valamint Pancsova városnak végrehajtás végett, mivel most már az egész Magyarország területén egységes sajtó törvény lett. Ugyancsak ezeket az összegyűjtött sajtószabályokat a belügyminiszterium hivatalos lapjában is közzé fogják tenni, hogy mindenki megtudhassa, vajjon mely sajtóügyi szabályok maradnak érvényben ezután is.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 20. Tancstély a kaszinóban.
Január 26. Kubelik Ján hangversenye a színházban.
Február 1. Zártkörű jelmeztély a kaszinóban.
Február 3. Nyomdászok bálja a kaszinóban.
Febr. 10. A „Polgári Dalárda” estélye Marcoianál.
" 11. " " " Koválnál.
" 12. " " " Rózsánál.
Február 27. Kerékpár-egylet vig estélye.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5^{1/2} óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7^{1/2} óráig nyitva marad.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanicus Lajos alispán, hivatalos ügyekben tegnap a fővárosba utaztak.

— **Kézfogó.** Telfel Ferenc, az O. M. bank nagybecskereki fiókjának tisztviselője eljegyezte Tolveth Istvan, a Nagybecskereki Népbank igazgatójának bájos leányát, Leonkát.

A „TORONTÁL” tárcája.

Gyöngyvirág.

Írta: Martos Ferenc.

Adologgy történt: Lulli, miközben porcellán-finom ujjcsakáival a párolgó teás csészét letette Adolf ur elé, kijelentette, hogy legkedvesebb virága a gyöngyvirág. De nem az üvegházi virágerő rajong, maga szereti tépni, künn, szabad ég alatt, harmatos fűben. Ah! Csúpn ez igazi élvezet!

Több fiatal leány és fiatal ur üldögélt még a teremben, elsórt csoportokra verődve, de kétségtelen, hogy Lulli volt a központ. Legtöbb fiatal ember az ő szavára figyelt, főként pedig az ablaksarokban a gimnazista, kinek hirtelen nőtt, cingár természetén esetlenül szégyenkezett az első számóking.

Kár, hogy novemberben már nem terem gyöngyvirág a szabad ég alatt, — vélte Adolf ur, a saigórló orvos.

— Néha mégis előfordul ilyen természeti ritkaság, — szólott egy fiatal tanár. — A természetben ma is történnek csodák.

A társalgás csakhamar egy eljegyzési hírre tért át, a mikor nagy csörömpölés hallatszott. Lángvörös arccal állott a gimnazista egy virágváza cserepei fölött. Ezzevőlentül akart kilopózni a társaságból, természetesen, hogy leült egy vázát.

— Semmi baj, — szólott Lulli, — meg akart szokni tőlünk, ez megérdemelt büntetése.

— **Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Halmos Lajos, Radossné-Létmányi Mária, Várkonyi Béla, Gaálné-Kresztics Gizella, Sarróné-Rekvényi Mária, Gaál Antal, Lind Gyula és Jahn Elvira okleveles tanítókat, illetve tanítókat a törökbecsei állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítóknékké kinevezte.

— **Hitközségi ülés.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap délután Franz J. L. elnöklése mellett ülést tartott, melynek legfontosabb tárgyát az 1900. évi költségvetés tárgyalása képezte. Az előterjesztett költségterv a múlt évi bevételeket véve alapul, 7200 korona bevételt tüntet fel. A kiadások tételét elnök előterjesztésére a hitközség 8000 koronára emeli fel, kiindulva azon tapasztalatból, hogy a múlt években a rendkívüli kiadásokra felvett összeg elégtelennek bizonyult és így a hitközség nem bírta eleget tenni kötelezettségeinek. A rendkívüli kiadásoknál felvett többlet 1800 korona. A közgyűlés a költségvetést ez alakban elfogadja. Ezzel kapcsolatban elnök kifejti, hogy az eddig az egyházi adó kivételénél használt adókules nem felel meg a méltányosság-nak, mivel 2^{1/2}, és 10 százalékos szűk korlátai között mozogván, az adó nem oszlik meg arányosan a hitközség tagjai között. A képviselőtestület ennek folytán megbizta az elnököt és titkár egy új, a méltányosságnak jobban megfelelő adókules összeállításával, melynek alapjául a tagok egyenes állami adója, tekintet nélkül a pótdóra szolgáljon. Ezenkívül a hitközség még a következő ügyeket intézte el: Tudomásul vette a kir. kincstári ispánság átiratát, a melyben a hitközséget 158 korona közmunka váltáságnak az államkincstárnak való fizetésére hívja fel. A templomban felállított szélfogó ajtókra 640 koronát utalványoz ki a képviselőtestület és végül elrendeli, hogy Fuhsz Mihály hitközségi tag szegénysége miatt az adózók lajstromából töröltessék.

— **„Ernö napja” Kis-Zomborban.** F. hó 11-én — mint kiszombori tudósítók írja — összesereglett a környékbeli nagybirtokosság, hogy a község nemeslelkű földesurát zombori Rónay Ernő urat névünnepe alkalmából üdvözöljék. Ott voltak vizeki Tallián Béla, a képviselőház alelnöke, b. Gerliczy Ferenc és neje, Szitányi Gyula, Blaskovich Ernő, Eckhardt Oszkár, Náray László és Tamás, Jankó Agoston igazgató, André László, Borzeczky Leó és Pál, Arpás Gyula plébános és a Rónay-család összes tagjai. A nap nagy részét a térfitársaság tagjai vadászattal töltötték el. A vendégeket a ház urnöje, zombori Rónay Cili urhölgy fogadta szokott szívélyességgel és az általa adott vacsorán lelkes felkészítők mondatok az ünnepeltre.

— **Zsombolya új pénztárosa.** Folyó hó 11-én tartották meg Főris József főszolgabíró elnök lével Zsombolyán a megüresedett pénztárosi állásra a választást, mely alkalommal egyhangulag Szervó Mihályt választották meg községi pénztárossá.

Lehajtott fejjel sompolygott ki a szobából a gimnazista. Abrándosnyit, kék szemű volt, oly derült és mélyeséges, hogy felnött leányok is szívesen csevegtek vele. De kétség-telentül szórakozott volt a fiu, felsőkabátját s kalapját ott felejtve a fogason, osont az utcára, hol futásnak iramodott. Egy élemedett rendőr tűzbe fogta ugyan, de neki jobb lába volt, baj nélkül elérte hát a város végére, hol már, néhány törpe vityilló mögött, szétfolyó körvonalaival tántog az alkonyatba borult pusztaság.

Meg kell jegyezmem, november volt, csuf, olmos esővel, nyirkos párázatokkal. Hol vagy ilyenkor, gyöngyvirág? A pusztaság olyan, mint a felkorbácsolt tenger: a ködgomolyok, mint lassan mozgó, dermedt hullámhégyek, borítják el a sikot s a levegőben, sőt az égboltozaton is ködszülte óriás törképek rajzanak. A nyílt, derült kék ég felfelé huzza az embert: a ki belebámul, úgy érzi, szárnyai nőnek s repül fel, a végtelenségbe. De az ilyen sötét est, mint borzalmas mélység, lefelé huz, földalatti, feneketlen szakadékokba.

Sötét volt mindenütt, ingoványos, esős talaj, mely süllyed a láb alatt. Sokáig botorkált a fiu, mélyen lehajolva. De hol vagy ilyenkor, gyöngyvirág? Köröskörül sár, piszok, sötétség... jó puha egy annak, a ki fáradt. Pedig ott villog, ah, mily vakítóan villog a csöpp harangalaku, hóféhér kehely... csilingel, bólogat... De haj, lassan, biztosan süllyed a talaj, hiába nyújtja ki kezét, többé nem éri el...

Az újságok sokáig irtak még egy tanuló eltűnéséről. Szülői nagy jutalmat tűztek ki annak számára, a ki megtalálja nyomát. De minden

— **Közgyűlés.** A nagybecskereki „Maskil-el-dol” Geiger Manó elnöklése alatt tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését az egylet majdnem valamennyi tagjának jelenlétében. Elnök megnyitójában megköszönte a tagok érdeklődését és az egylet iránt mindenha tanusított érdeklődést és támogatást. Jegyző olvasta az általa szerkesztett évi jelentést, mely az egylet 30 évi történetét vázolta és beszámolt azon nemes működéséről, melyet az egylet a jótékony és ember-szeretet szolgálatában eddig kifejtett. A lefolyt év működéséről kiemelték, hogy az 1899. évben a bevétel 1061 frt 50 kr., a kiadás 749 frt 14 krajcár és a pénzmaradvány 312 frt 36 krt. tett ki. Az egylet vagyoni állapota 3500 frt 98 kr., tehát vagyonszaporulat 256 frt 27 kr. A számvizsgáló-bizottság jelentésének olvasása után a jelentés megalégedéssel tudomásul vettett és a felmentvény megszavaztatott. Weisz Izidor, a Ferenc József-rend lovagja tapintatos vezetése alatt a tisztújítás megejtett. Megválasztattak 3 évi időtartamra: elnöknek Dr. Pollák Győző, alelnöknek Klein Róbert, pénztárosnak Kovács J. M., ellenőrnek Stern Sándor, jegyzőnek Löffler Jónás, egyleti orvosnak dr. Guttman Jakab. Válaszmányi tagokul 1 évre: Weisz Izidor, Hubert Manó, Herzog Mór, Klein János, Ullmann Mark, Markatein Jónás, Steiner Oszkár, Heller Dávid, Eisler Lipót, Salzberger József. — Számvizsgálóknak: Goldmann Sámuel, Klein Izidor, Neuman Herman. Az ülés végén megjelent az ujonnan megválasztott egyleti elnök Dr. Pollák Győző, megköszönte a belé helyezett bizalmat és lendületes szavakban fogadta, hogy az egylet magasatos céljait, nemes törekvéseit nem csak előmozdítani, hanem hű, a 30 évi dicső multjához az egylet jövőjét még dicsőbbé tenni lesz kötelessége és feladata.

— **Az örökimádás templomra folytatólág**

befolytak a következő adományok:

Gyűjtő	Gyűjtése	14 kor.	60 fill.
Götz Györgyné	"	20	"
Dr. Pethőné Berta	"	20	"
Schirara Josa	"	24	" 80 "
Lázárföldi plébánia	"	8	" 60 "
Kuhn Ferencné	"	18	" 84 "
Rankovits Ilona	"	20	" "
Rónay Cilli	"	22	" 56 "
Weber Erzsébet	"	18	" 10 "
Horesnyi Jozsa	"	2	" "
Végh Ilona	"	3	" "
Doleschal Lajosné	"	3	" "
Jablonszky Miklósné	"	13	" "

Összesen 168 kor. 50 fill.

hozzá az eddigi 3210 kor. 80 fill.

Eredmény 3379 kor. 30 fill.

mely összeg gyümölcsözőleg van elhelyezve.

— **Nagy nyulvadászat.** Mint minden évben, úgy az idén is megtartották gr. Csekonica Endre v. b. t. vadászterületén a zsombolyaihatárban a nyulvadászatot. A vadászatok f. hó 8-án vették kezdetüket és még mindig folynak. Mostanig 9035 darabot ejtettek el. Mint vendégek résztvettek a vadászat: b. Trauttenberg Frigyes, b. Liphay Frigyes, gróf Almásy Dénes, gróf Leiningen Arthur, gróf Szapáry Pál, gróf Nádkó Kálmán, gróf Széchenyi Andor, dr. Mayer Ischlől, valamint a vendéglátó grófi házigazda fia.

hiába volt. Lulli telesirt egy zsebkendőt, hiszen gyermekkori barátja volt az eltűnt.

Az eltűnt ezalatt szép csöndesen szunnyadt az ingovány mélyeséges fenekén, barátságos szörnyek társaságában. Lassan-lassan porrá omlott fiatal teste. Fönn ezalatt olvadt a hó, közeledett a tavasz. Es a fiu porából, március elején, még csaknem hóolvadáskor, gyönyörű virágszál nőtt fel, tehát, mint az ártatlanság, gyöngéd, mint a sóhajlás.

Ekkor történt, hogy Lulli völegényével, Adolf urral, a ki télen letette a vizgáit s februárban jegyet váltott véle, künn sétált a réteken. Balzsamos tavaszi nap volt, már rügyeztek a fák.

S im, egyszerre felsikolt Lulli. A mély gödör partján, ott tündöklék egy magányos szál kinyílt gyöngyvirág.

— Gyöngyvirág! Márciusban — kiált, odafutva.

Adolf ur feltette a szemüvegét.

— Copvallaria Mafalia, — mondá.

Lulli letérdelt a virághoz.

— Ó, mily édes, mily illatos! Üdvösöllek, kedves kis virágom! Harangocskáid a tavasz jöttéről csengenek, meleg napsugárról, boldogságról, szerelemről! Engedd meg, hogy gyengéden kiemeljelek gyökereidről és hogy az örömet, melyet nekem okoztál, megosszam azzal, a ki legkedvesebb szívemnek.

S letépv a virágot, sugárzó arccal, rózsás mosolygással odatűzte Adolf ur gomblyukába.

Táncestély. Aki a pénzügyi tisztviselők mulatságán részt vett, az igazán elmondhatja, hogy sehol soha kedélyesebben, fesztelenebbül és jobban nem mulatott. A kaszinó kisterme megtelt jókedvű mulató közönséggel s a fáradhatatlan és ügyes rendező Kaáli Nagy Akos pénzügyi számellenőr reggel 7 óra után, joggal és büszkén mondhatta el, hogy így nem mulatnak ez idén még sehol. Mert bizony világos reggel volt, mikor a táncot abbahagyták a jókedv legkisebb megcsappanása nélkül, csak hogy a kötelesség elszólította a mulatókat s a vigasságuk véget vetett. Ott voltak:

Asszonyok: Braun Vilmosné, Bauer Giza, Gönczy Györgyné, özv. Harsányi Jánosné, Imrédy Pálné, Kamenszky Rezsőné, Kovács Lajosné, özv. Krallné, Kromaszky Edéné, Rásó Sándorné, Thury Mihályné, Virágh Vilmosné.

Leányok: Barsy Giza, Harsányi növ., Jankovics Deszánka, Krall Irén, Thury Ilonka, Virágh Mariaka.

Uj tejszövetkezet. Kis-Komlóson a tejszövetkezet megalakult és működését folyó hó 9-én megkezdette.

Egy jegyző halála. Gyertyámosról vesszük a szomorú hírt, hogy a község nyugdíjazott jegyzője, Killige József hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. A megboldogult iránt, aki a torontáli jegyzői kar egyik legderekabb, a legszélesebb körökben köztisztviselőben álló tagja volt — általános a részvét. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Killige szül. cseneyi Vuchetich Vilma mint hitvestárs, nemkülönbén Vuchetich Ödön köz és váltó ügyvéd és Vuchetich Iván cs. és kir. kapitány mint sógorok, özv. Szokoly Sándorné szül. Engelbrecht Emilia mint sógorné, Dr. Milloss Aurel kir. kincstári-ügyész, Milloss Kornel gyógy-szerész és Milloss Virgil pénzügyi irodatiszt mint unokaöccsek, Dr. Milloss Aurelné szül. Loncsár Mária mint unokahuga, saját és számos rokonság nevében, szomorodott szívvel jelentik férje, sógorok illetve nagybátyjok Killige József, Gyertyámos nyugalmazott jegyzőjének, hosszú és kínos szenvedés s az utolsó szentség felvétele után tevékeny életének 67 ik s házasságának 40-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 15-én délután 2 órakor fognak a római katolikus hitvallás szertartása szerint beszenteltetni és a helybeli római katolikus temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor fog a gyertyámosi római katolikus templomban az Urnak bemutatni. Gyertyámos, 1900 évi január hó 14-én. Béke hamvaira!

A munkás szíve. Szép jellemvonást árult el a Kis Zomborban lefolyt ünnepeken, melyről részletesen lapunk más helyén emlékeztünk meg, Szabó István munkás, aki maga is hosszas és kitartó szorgalma árán érdemesítette magát elismerésre és jutalomra. A magyar faj büszkeségét és nemes fenkölt gondolkodását látjuk meglevenedni az egyszerű munkás cselekedetében, aki a kapott száz koronát visszaadta azzal, hogy az tovább kamatozzék, és idő multával ismét munkások jutalmazására fordíttassék. A szép tett önmagát dicséri.

Aranylakodalmom. Sándoregyházán a napokban tili aranylakodalmát Helfrich József és neje, kik általános szeretetben és közbecsülésben állanak.

Sertésvész. Rókus pusztán a sertésvész járványszerűleg fellépett, miért is nevezett pusztát alispáni rendelettel zár alá helyeztetett.

Ünnepi lovaglás halállal. Szép ünnepies szokás, hogy a gör. keletiek karácsonyuk első napján délután feldiszipelt lovaikon robognak végig az utcákon. Nemcsak falukon maradt meg a kedves népies szokás, hanem a városokban is. Ilyen vidáman indult meg a menet Dolován. Vidáman vágattak a legények s hangos volt az utca. Azonban a hangos nevetés, vidám kurjantás közö vérfagyasztó kiáltás vegyült, mely az ünnep vidámságát megrendítő tragédiává változtatta. A kis hat éves Brzován Jován ajkairól hangzott el az utolsó rémült kiáltás, ki a mámoros Kodán Milán lovát alá került. A ló a szegény kis gyerek veséjét, mint a boncolás megállapította, teljesen összeroncsolta, bordáit betörte, úgy, hogy a karácsonyi áldozat lelkét rövid szenvedés után kilehelte. A kis áldozatot, ki akkor halt szörnyű halált, mikor a megváltó született, óriási részvét mellett temették el.

TÖRVÉNYSZÉK.

Hamis eskü vádja. Szűsznerék házában lakott Ferstl Anna és a lakásadó és bérlő közt a felmondási időre, valamint a lakbér fizetésére nézve nézeteltérések fordultak elő, amit polgári per utján döntöttek el a becskeréki kir. járás-bírósnál. Nevezetesen alperes megesküdött reá, hogy a lakbért előlegesen kifizette mindig, és a felmondást is idejében eszközölte, következőleg pernyertes lön. A felperes most visszafordította a rudat s a pernyertes alperes ellen a hamis eskü vádját emelte. A megtartott tárgyaláson a hamis eskü vádja nem nyert beigazolást, minek következtében a törvényszék Ferstl Annát a vád és következményei alól felmentette.

Az istálló tolvaja. Ó-Teleken Kovács Mátyás istállójából több lószerszám és egy ezüst óra láncostól együtt elveszett. A lopást ifju Buka Imre követte el, aki tetteért a törvény elibe került. A 17 éves suhanc töredelmesen beismerte a lopást, miért is egy hónapi fogházra ítélték. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész felebezték, az utóbbi a büntetés súlyosbitása végett.

TÁVIRATOK.

A király vadászaton.

Budapest, január 15. (A „Torontál“ ered. táv.) Bécsből jelentik, hogy 6 Fel-sége holnap Lipót bajor herceggel szarvas-vadászatra Neubergbe megy, ahol csü törtökig marad.

Jenő főherceg betegsége.

Budapest, jan. 15. (A „Torontál“ eredeti táv.) Jenő főherceg állapota — az orvosi jelentések szerint — állandóan kedvező.

Delegációs ebéd.

Budapest, január 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Goluchowsky külügyminiszternél tegnap ismét delegációs ebéd volt.

A szentesi választás.

Budapest, január 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szentesről telegrafálják, hogy ott késő éjjel fejeződött be a választás, a melynek végeztével a szavazatok aránya a következő lett: Dienes Márton kapott 681, dr. Molnár Jenő 614, Pázmándy Dénes 159 és Mezőfi Vilmos 104 szavazatot. E szerint Dienes és Molnár között újabb pótválasztásra lesz szükség.

Különös betegség.

Budapest, január 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Barcelonában influenza szerű lázjárvány pusztít. A lakosságnak majdnem fele ágyban fekvő beteg. A műhelyekben a rendes személyzetnek alig egy negyedrésze dolgozik.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1900. január 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilos	100 kilogr. ára		kilos	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	ó	76	7.40	80	7.90	8.00
Tiszavidéki	„	76	7.40	80	7.95	8.05
Pestvidéki	„	76	7.35	80	7.90	8.00
Bácskai	„	76	7.55	80	0	0.

Reze	uj	elsőrendű	kilos	100 kilogr. ára	
				frtől	frtíg
Reze	uj	elsőrendű	70-72	6.20	6.30
„	„	másodrendű	—	6.05	6.15
Árpa	„	takarmány	60-62	5.65	5.70
„	„	égetni való	62-64	5.45	5.55
„	„	sörfőzésre való	64-66	0.	0.
Zab	„	—	39-41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	4.60	4.85
„	„	másnemű	—	0.	0.

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 15. (A nagybecskerek Lloyd-társulat távirata.) Kinálat, vételkedv egyaránt javulást tüntet föl. Arak változatlanok. Eladatott 1500 mm. buza, közte 750 mm. Nagybecskerekéről.

Buza 1900. áprilisra	7.68—7.69
Buza 1900. szept.-re	7.81—7.82
Rozs áprilisra	6.36—6.37
Zab áprilisra	5.01—5.02
Tengeri 1900. májusra	4.92—4.93

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerékre, illetve Nagy-Becskeréről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Pancsováról: este 6 óra 09 p.
 „ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.
Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.
Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p. éjjel 9 óra 46 p.
Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.
Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.
 „ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.
Antalfalvára: este 6 óra 40 p.
Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGY.

198.724/99. szhoz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Debreczen állomáson létesítendő új felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapestben, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magasépítmenyi ügyosztályában (VI., Teréz-körút 56. szám, III. emelet, 14. szám) és Debreczenben az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi január hó 30-án déli 12 óráig nyújthatók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI., Teréz-körút 56. szám, II. emelet, 10. ajtó).

Az ajánlatok 50 krajcáros, az ajánlat mellékleti ivenként 15 krajcáros bélyeggel ellátva, lepe cséltelve és következő felirattal nyújthatók be:

„Ajánlat a debreczeni felvételi épület létesítésére.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi január hó 29-én déli 12 óráig 16.000, azaz tizenhatezer korona pánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál, (Andrássy-ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Budapest, 1899. évi december hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Hirdetmény.

A Nagybecskereken székelő

„Torontálmegyei takaré- és hitelbank”

1900. évi február hó 1-én d. u. 3 órakor

saját gyűléstermében tartandja

(40-2.2)

XXXII. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 13. §-a*) értelmében való megjelenésre tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása és 3 részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
 2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése; mindezekre és a tiszta nyereségy hovatfordítása iránt határozathozás.
 3. Az alaptőke felemelésére és az azzal összefüggő alapszabály-módosításokra vonatkozó indítvány.
 4. Az igazgatóság megbízatása lejárván, 5 igazgatósági tagnak 5 évre való választása.
 5. A felügyelő-bizottság — elnökének és 3 tagjának — választása 3 évre.
 6. A választmány kiegészítő választása.
- Nagy-Becskereken, 1900. évi január hó 9-én.

Az igazgatóság.

*) Kivonat az alapszabályokból: 13. §. A tanácskozási és szavazási jog a közgyűlésen gyakorolható személyesen, törvényes képviselő vagy a részvényesek közül választandó meghatalmazott által, azonban csak úgy, hogy kiki magát az őt a 14. §. értelmében illető szavazatok erejéig csak egy részvényes által képviseltethesse s hogy akár a maga, akár más, akár pedig a maga és más részvényei után a 14. § ban megengedett 20 szavazatnál többet senki se élvezhessen.

Szavazati joggal azonban akár saját részvényei után, akár pedig meghatalmazotti minőségben csak az élhet, kinek nevére a részvény könyvben az illető részvény legalább 6 héttel a közgyűlés előtt átíratott és ki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél bevény mellett letette.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

1130. B. v. k. szám 1899.

56-1.1

188. kig. számhoz 1900.

55 3.1

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes pécsi kir. járásbírósnak 1899. évi Sp. IV. 703/4 számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1899. évi V. 1453. szám alatt kelt végzése folytán Schwabach Sándor pécsi cég részére, Siehe Klemens nagybecskereki lakosnál hátr. 113 frt 37 kr és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1899. évi szeptember 25-én lefoglalt, 302 frt 60 krra becsült butorok, italok stb.-ből álló ingóknak alperes lakásán, Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1900. évi január hó 18-ik napjának délutáni 3 órájára tűzött ki az 1899. évi V. 1453/2. szám a kelt végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kintüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Kelt N.-Becskereken, 1899. évi december 28-án.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Ny er ő községben üresedésben levő, 300 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra ezenel pályázatot hirdetek. Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt, nyelvismeretüket igazoló kérvényüket hozzám f. é. január hó 25-éig annál inkább küldjék be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagy-Szent-Miklós, 1900. január 9-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Horvát Kécsa község alulírott elől járásága részéről ezenel közhirre tétetik, miszerint a birtokhatár rendezése tárgyában alkotott megyei szabályrendelet értelmében Horvát-Kécsa község 7700 holdból és körülbelül 2000 parcellából álló határa és minden egyes parcellája az 1900. évben felmérendő lévén, felkéretnek az ezen munkálatra vállalkozni hajlandó mérnök urak, hogy erre vonatkozó írásbeli ajánlataikat, a munkálat teljesítése és a térkép készítéseért felszámítandó díjazás, valamint a szükséges munkások és fuvarok költségeinek részletezése mellett 1900. évi február hó 5-ig alulírott község-elöljáróságnál beadni sziveskedjenek. Az ajánlat el vagy el nem fogadási jogát a községi képviselőtestület fentartja magának.

Kelt Horvát-Kécsán, 1900. évi január hó 10-én.

Nika Sámuel,
jegyző.

Mixich Imre,
bíró.

Nagy-Becskerek rend. tan. város polgármesterétől.

22867. szám k. i. 1899.

43 3.1

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLVI. t. c. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagy-Becskerek város mindazon ház- és földtulajdonosai, kik bekebelezés által terhelő kölcsönök után 1899. évben kamatot fizettek s így az 1900. évben birtokuk után kivetendő általános jövedelmi pótdából való levonásra törvényes igényt tarthatnak, hogy az arról szóló vallomást a városi adóhivatalnál 1900. évi január 31-ik napjáig annyival is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert később érkezendő vallomások figyelembe nem vétethetnek.

Nagy-Becskerek, 1900. évi január hó 1-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.